

JOHDATUS WIKEIHIN

BMF RY - MAALISKUU 2009

ESITTÄYDYN

- Antero Aunesluoma
- VTM / Verkkopedagogiikan asiantuntija
- Hy / Opetusteknologiakeskus
- Edelleen innostunut Internetistä ja sen suomista mahdollisuuksista kehittää työntekoa, opiskelua, yhteistyötä yms.

SISÄLTÖ

- Mitä wikit ovat?
- Mihin wikejä voi käyttää?
- Miten wiki toimii?
- Erilaisia wikejä
- Vinkkejä ja kikkakutosia

photo by [brimax](#)

1. MITÄ WIKIT OVAT?

VIDEO: WIKIS IN PLAIN ENGLISH (4 MIN.)

[HTTP://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=-DNLOOTdMLY](http://www.youtube.com/watch?v=-DNLOOTdMLY)

PORINATUOKIO 3 MIN.

- Pohdi vierustoverin kanssa miten määrittäisit wikin yhdellä lauseella!
- Kirjatkaa määritelmä muistiin!

photo by [Andrew Laing](#)

WIKI ON AVOIN

- Wikit ovat lähtökohtaisesti avoimia
- avoimet käyttöoikeudet
- käytettävyydeltään helppoja
- saavutettavissa vain web-selaimella
- Tavoitteena tiedon ja osaamisen jakaminen

WIKI TEHDÄÄN YHDESSÄ

- Vertaistuotanto, kaikille mahdollisuus osallistua
- Käytännössä eri rooleja
 - "puutarhuri"
 - "vapaamatkustaja"
 - "innovaattori"
 - "sankari"

WIKI ON VUOROVAIKUTTEINEN

- Sivumuokkaukset
- Versiohistoria
- Kommentit
- Keskustelusivut
- Muutosten seuraaminen sähköpostilla ja Rss-syötteillä

WIKI ON YHTEISÖ

- Yhteinen tavoite
- Yhteiset säännöt
- Jäsenyys muiden "hyväksymää"
- Jokainen antaa ja jokainen saa

2. MIHIN WIKEJÄ VOI KÄYTTÄÄ?

WIKI YHTEISKIRJOITAMISESSA

**WIKI
PROJEKTIHALLINNASSA**

**WIKI
VERKKOJULKAISEMISEEN**

WIKI OPETUKSESSA

WIKI IHAN MIHIN TAHANSA?

3. MITEN WIKI TOIMII?

WIKIT OVAT YKSINKERTAISIA

- wikit ovat helposti muokattavia web-sivuja
- ei monimutkaisia muotoiluja
- ei tarvita erillisiä ohjelmia

WIKISIVUJEN MUOKKAUS

- tarvitaan vain web-selain ja kaksi painiketta: "edit" ja "save"
- kaksi eri muokkaustilaa
 - wikimarkup on ****helppoa****
 - wysiwyg-editori // word-tyyliin//
- linkittäminenkin on helppoa:
 - [[http://www.bmf.fi]]

MUUTOKSET JA VERSIOHISTORIA

- joka ikinen wikisivun versio säilytetään
- eri versioiden vertailu ja aiempien versioiden palautus tarvittaessa
- muokkauksen seuraaminen (rss tai email)
- muokkauksen ohella voi myös kommentoida ja "tägätä"

WIKIN YLLÄPITO

- wikit ovat avoimia tai suljettuja
- eri käyttäjille eri oikeuksia
- wikillä pitää olla vähintään yksi ylläpitäjä, joka hallinnoi eri käyttäjien oikeuksia, lisää ja poistaa käyttäjiä yms.

DEMO: WIKISPACES

- Wikin perustaminen
- Navigointi ja sisäänkirjautuminen
- Sivun muokkaaminen
- Kommentointi
- Sivun luominen ja linkittäminen
- Versiohistoria ja seuranta

4. ERILAISIA WIKEJÄ

GLOBAALIT JA AVOIMET WIKIT

- Wikipedia, Wikiversity, yms.
- Kuka tahansa voi osallistua muokkaamiseen, jopa ilman kirjautumista
- <http://fi.wikipedia.org/wiki/Wikipedia>

**YLEISINÄ WEB-PALVELUINA
TARJOTUT WIKIT**

- Wikispaces, PbWiki yms.
- joko ilmaisia (mainosrahoitteisia) tai pientä maksua vastaan
- käyttö vaatii rekisteröitymisen
- suosittuja mm. opetuksessa, harrastetoiminnassa, yhdistyksissä

ASENNETTAVAT WIKIT

- useita kymmeniä eri wikiohjelmistoja (Confluence, DokuWiki, MediaWiki, XWiki, TikiWiki)
- usein wikin lisäksi paljon muitakin ominaisuuksia
- suosittuja yrityksissä, Intranetin rinnalla tai tilalla
- avoimen lähdekoodin ja kaupallisia
- voidaan asentaa itse tai ostaa palveluna

**5. VINKKEJÄ JA
KIKKAKUTOSIA**

WIKI, NÄIN ALOITAT

- Ota tuntumaa ja harjoittele perustoiminnot rauhassa
- Pohdi käyttötarkoitus ja työryhmä
- Perusta oma wiki ja kirjaa sinne heti miksi perustit sen
- "Wikistele" sisältöä ja "wikittele" muut mukaan

photo by [diagrama](#)

WIKIN HAASTEITA

- Yhteistoiminta, ja osallistumisen 90-9-1 sääntö
- Osallistujien erilaiset toiveet ja odotukset
- Eri käyttäjien roolit
- Yhteiset pelisäännöt
- Vuorovaikutusta tarvitaan paljon!

photo by [Jouko](#)

photo by ["Sisä"](#)

**HOIDA WIKIÄ KUIN
PUUTARHAA**
